

สรุป อภิปรายผลการวิจัย และขอเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองใช้แบบจำลองขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา ณ วิทยาลัยครู เชียงใหม่ เกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา โดยทำการตรวจสอบหลักสูตรและรายวิชาเรียนในวิทยาลัยครูว่ามีวิชาใดบ้างที่สนองรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา และสำรวจความมั่นใจของครูประจำการ เกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาว่ามีความมั่นใจในการนำไปปฏิบัติหน้าที่มากน้อยเพียงใด

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยมี ๒ ประเภทคือ

๑. หัวหน้าภาควิชาต่าง ๆ และอาจารย์ผู้สอนประจำวิชาในวิทยาลัยครู เชียงใหม่ วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม และวิทยาลัยครูลำปาง แห่งละ ๒๐ คน รวมทั้งสิ้น ๖๐ คน

๒. ครูประจำการที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีวุฒิ ป.กศ.สูง หรือ ปริญญาตรีทางการศึกษา จำนวน ๕๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี ๒ ประเภทคือ

๑. แบบสำรวจหลักสูตรและรายวิชาเรียนในวิทยาลัยครู

๒. แบบสำรวจความมั่นใจเมื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานครู

แบบสำรวจแต่ละประเภท ประกอบด้วยขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา ๔ หมวด คือ หมวด ก. ความรู้ของครู (ความรู้วิชาสามัญและความรู้วิชาครู) จำนวน ๓๙ ข้อ หมวด ข. ทักษะในการสอนของครู จำนวน ๓๔ ข้อ หมวด ค. ทัศนคติของครูจำนวน ๓๓ ข้อ และหมวด ง. หน้าที่และงานของครูจำนวน ๒๒ ข้อ

รวมทั้งสิ้น ๑๓๑ ข้อ

แบบสำรวจหลักสูตรและรายวิชาเรียนเป็นแบบให้เติมรหัสและรายชื่อวิชาที่
สนองรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา ทั้งในระดับ ป.กศ.สูง
และระดับปริญญาตรี ส่วนแบบสำรวจความมั่นใจของครูเป็นแบบเลือกตอบ

ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจหลักสูตรและรายวิชาเรียนในวิทยาลัยครูไปตรวจสอบ
กับหลักสูตรและรายวิชาเรียนในวิทยาลัยครู เชียงใหม่ วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม(พิษณุโลก)
และวิทยาลัยครูลำปาง การตรวจสอบดังกล่าวได้ทำด้วยตนเองโดยเริ่มปฏิบัติการในระหว่าง
เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๒๐ นำแบบสำรวจความมั่นใจใน
การปฏิบัติงานครูไปให้ครูประจำการที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่ตอบ
หลังจากครูประจำการตอบแบบสำรวจครั้งแรกแล้ว ได้จัดให้มีการอบรมตามหัวข้อที่ครูส่วน
ใหญ่มีความมั่นใจน้อย เมื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๑ - ๕ มีนาคม พ.ศ.
๒๕๒๐ รวมเป็นเวลา ๔ วัน โดยคณาจารย์แผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย เป็นวิทยากรในการอบรม หลังจากการอบรมแล้ว ผู้วิจัยได้ให้ครู
ประจำการตอบแบบสำรวจความมั่นใจในการปฏิบัติงานครูอีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยได้รับคำตอบ
จากการตรวจสอบหลักสูตรและรายวิชาเรียนในวิทยาลัยครูและแบบสำรวจความมั่นใจก่อน
และหลังการอบรม จำนวน ๑๐๐ ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้รับการตรวจสอบแบบสำรวจหลักสูตรและ
รายวิชาเรียนในวิทยาลัยครู และคำตอบจากแบบสำรวจความมั่นใจของครูมาหาค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญโดยการทดสอบค่าที (t-test) แล้ว
นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การสำรวจหลักสูตรและรายวิชาเรียนในวิทยาลัยครู
หมวด ก. ความรู้ของครู ปรากฏว่าวิทยาลัยครู เชียงใหม่ วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม

และวิทยาลัยครูลำปาง มีวิชาในหลักสูตร ป.กศ.สูง ที่สนองรายการขอบเขตหน้าที่และ
เกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาทุกรายการ และในหลักสูตรปริญญาตรีก็มีเกือบทุกวิชา
(ยกเว้นวิทยาลัยครูลำปางซึ่งยังไม่เปิดสอนระดับปริญญาตรี)

รายการในหมวดความรู้ของครู ที่ไม่มีวิชาใดสอนในระดับปริญญาตรี คือลักษณะ
และข้อบังคับของคำประพันธ์ และรอยกรองอย่างง่าย ๆ อ่านทำนองเสนาะ คำประพันธ์
รอยกรองที่มีในแบบเรียนได้ทุกชนิด ใช้ภาษาได้ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน การคิด
คำนวณทางคณิตศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง หลักเบื้องต้นและเนื้อหาเบื้องต้นของวิชาคณิต-
ศาสตร์ จิตวิทยาเกี่ยวกับเด็กและธรรมชาติของเด็กแต่ละวัย ความต้องการของเด็กแต่ละ
วัย รู้จักเด็กและพื้นฐานทางครอบครัวของเด็ก

วิชาที่สนองรายการในหมวดความรู้ของครู แต่วิทยาลัยครูทั้ง ๓ แห่งดังกล่าวยังไม่
เปิดสอนคือ เคมี ๘๒ เคมีประยุกต์ วิทยาศาสตร์ ๓๔๑ การผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ ประวัติ
๓๑๒ ประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยา ประวัติ ๔๑๑ ประวัติศาสตร์การปกครองของไทย
ศิลป ๑๒๒ ศิลปสำหรับครูมัธยม คนตรี ๒๕๑ การดนตรีในชั้นประถมศึกษา ศึกษา ๒๓๓
หลักสูตรและแบบเรียนชั้นประถม ศึกษา ๔๓๑ หลักสูตรและแบบเรียนมัธยม ศึกษา ๔๙๑
การนิเทศการศึกษา ส่วนวิชาศึกษา ๓๖๑ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ๑ ทาง
วิทยาลัยครูเชียงใหม่ เปิดให้เรียนเป็นวิชาเลือกในระดับ ป.กศ.สูงได้ครบ

หมวด ข. ทักษะในการสอนของครู ปรากฏว่าวิทยาลัยครูทุกแห่งมีวิชาที่สนอง
รายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา แพทย์ทุกรายการทั้งหลักสูตร
ป.กศ.สูง และปริญญาตรี ยกเว้นวิชา ศึกษา ๓๓๒ กิจกรรมรวมหลักสูตร วิทยาลัยครู
เชียงใหม่เปิดสอนวิชาคนตรี ๑๐๑ สังคีตนิยม

วิชาที่สนองรายการในหมวดทักษะในการสอนของครูมากที่สุดคือวิชาศึกษา ๑๓๑
หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ศึกษา ๒๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาค
ปฏิบัติ ๑ และศึกษา ๔๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๒

หมวด ค. ทักษะของครู วิทยาลัยครูทั้ง ๓ แห่ง มีวิชาที่สอนรายการขอบเขต
หน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาทุกรายการ ในหลักสูตร ป.กศ.สูง มีวิชา
ที่เปิดสอนซึ่งสอนรายการหมวดทักษะของครูทุกรายการมากกว่าในหลักสูตรระดับปริญญาตรี

หมวด ง. หน้าที่และงานของครู วิทยาลัยครูทั้ง ๓ แห่ง มีหลายวิชาที่สอนราย-
การของหมวดนี้แต่ละรายการ แต่ไม่เปิดสอนทุกวิชา

วิชาที่สอนรายการหมวดหน้าที่และงานของครู แต่ไม่มีวิทยาลัยครูแห่งใดเปิด
สอนคือ ศึกษา ๓๓๒ กิจกรรมเสริมหลักสูตร และศึกษา ๑๑๒ สื่อความหมายสำหรับครู
วิทยาลัยครูพิบูลสงครามและวิทยาลัยครูลำปางยังไม่ได้เปิดสอนวิชา สุข ๑๐๒ สวัสดิศึกษา
สุข ๑๐๓ การปฐมพยาบาล และสุข ๑๐๔ สุขภาพสิ่งแวดล้อม ๑

วิชาที่สอนรายการในหมวดหน้าที่และงานของครูมากที่สุด คือวิชาศึกษา ๑๓๑
หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ศึกษา ๒๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาค
ปฏิบัติ ๑ และศึกษา ๔๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๒

การสำรวจความมั่นใจเมื่อนำไปใช้ปฏิบัติงานครู เกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์-
มาตรฐานของครูประถมศึกษาตอนและหลังการอบรม

หมวด ก. ความรู้ของครู (ความรู้วิชาสามัญและความรู้วิชาครู)

๑. ครูประจำการมีความมั่นใจพอควรเกี่ยวกับความรู้ของครูทั้งก่อนและหลัง
การอบรมทุกรายการ

๒. โดยเฉลี่ยแล้วคะแนนความมั่นใจของครู ก่อนและหลังการอบรม แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า และคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจของ
ครูในหมวดนี้สูงขึ้นกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า

หมวด ข. ทักษะในการสอนของครู

๑. ก่อนการอบรมครูมีความมั่นใจพอควรเกี่ยวกับทักษะในการสอนทุกรายการ
หลังการอบรมครูมีความมั่นใจมาก ๘ รายการ คือ

- พูดเสียงชัดเจน ฟังง่าย
- ใช้ภาษาที่ไพเราะ และใช้ถ้อยคำที่ผู้เรียนเข้าใจง่าย
- พูดชมเชย ชอบใจ ขอโทษ แนะนำสั่งสอน ปลอดภัยในท่าทางใจ
- กระตุ้นเร้าใจให้สนใจหรือสนุกสนานตามโอกาสอันควร
- จำชื่อนักเรียนได้
- เตรียมการสอนพร้อมล่วงหน้าเสมอ
- ตรวจงานอย่างมีประสิทธิภาพ และ
- นำนิทานมาประกอบการสอนได้

๒. คะแนนความมั่นใจเกี่ยวกับทักษะในการสอนของครูก่อนและหลังการอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า และคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจของครูในหมวดนี้สูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า

หมวด ค. ทักษะคติของครู

๑. ก่อนการอบรมครูมีความมั่นใจมากเกี่ยวกับหมวดทัศนคติของครู มั่นใจพอควร ๒๐ รายการ หลังการอบรมครูแล้วมีความมั่นใจมาก ๓๒ รายการ และยังมี ความมั่นใจพอควร ๑ รายการ

๒. คะแนนในด้านความมั่นใจเกี่ยวกับทัศนคติของครูก่อนและหลังการอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า และคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจสูงขึ้นก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า

หมวด ง. หน้าที่และงานของครู

๑. ก่อนการอบรมครูมีความมั่นใจมากเกี่ยวกับหมวดหน้าที่และงานของครู ๔ รายการ มั่นใจพอควร ๑๔ รายการ หลังการอบรมครูมีความมั่นใจมาก ๑๗ รายการ และยังมี ความมั่นใจพอควรอยู่ ๕ รายการ รายการที่ครูยังมีความมั่นใจพอควรหลังการอบรมคือ จัดและเก็บเอกสาร และอุปกรณ์การสอนเข้าหมวดหมู่ แนะนำนักเรียนและ

ผู้ปกครอง สอนซ่อมเสริม จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และติดต่อกับผู้ปกครองและชุมชน

๒. โดยเฉลี่ยแล้วคะแนนความมั่นใจของครูก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า และคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า

อภิปรายผลการวิจัย

การสำรวจอันดับผู้ตรและรายวิชาเรียนในวิทยาลัยครู

หมวด ก. ความรู้ของครู จากผลการสำรวจปรากฏว่าวิทยาลัยทั้ง ๓ แห่ง คือ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูลำปาง และวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม มีวิชาต่าง ๆ ที่สนองรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาทุกรายการในระดับ ป.๑ศ.สูง และเกือบทุกรายการในระดับปริญญาตรี

รายการในหมวดความรู้ของครูที่ไม่มีวิชาใดในระดับปริญญาตรีสนอง มี ๕ รายการคือ

๑. ลักษณะและขอบข่ายของคำประพันธ์และร้อยกรองอย่างง่าย ๆ
๒. ลักษณะและโครงสร้างพื้นฐานของภาษาไทย
๓. อ่านทำนองเสนาะ คำประพันธ์ร้อยกรองที่มีในบทเรียนใดทุกชนิด
๔. ใช้ภาษาไทยได้ดีทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน
๕. การคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง
๖. หลักเบื้องต้นและเนื้อหาเบื้องต้นของวิชาคณิตศาสตร์
๗. จิตวิทยาเกี่ยวกับเด็กและธรรมชาติของเด็กแต่ละวัย
๘. รู้จักเด็กและพื้นฐานทางครอบครัวของเด็ก
๙. วิธีเขียนข้อสอบหลาย ๆ แบบ

การที่ไม่มีวิชาใดสอนรายการดังกล่าว อาจเป็นเพราะว่าความรู้ตามรายการดังกล่าวจัดสอนในระดับ ป.กศ.สูงแล้ว ส่วนวิชาดนตรี ๒๕๑ การดนตรีในชั้นประถมศึกษา ควรส่งเสริมให้มิเรียนในระดับชั้น ป.กศ.สูง เป็นอย่างยิ่ง เพราะคนตรีมีประโยชน์ และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน วิชาศึกษา ๓๖๑ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา เป็นวิชาบังคับในระดับชั้นปริญญาตรี แต่วิชาประเภทนี้ไม่มีในระดับ ป.กศ.สูง ในระดับ ป.กศ.สูง นี้ นักเรียนครูควรจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้มาก วิทยาลัยครูเชียงใหม่ได้เปิดให้นักเรียนครูในระดับ ป.กศ.สูง เรียนวิชาศึกษา ๓๖๑ เป็นวิชาเลือกได้ควย

หมวด ข. ทักษะในการสอนของครู ปรากฏว่าวิทยาลัยครูทุกแห่งได้เปิดสอนวิชาต่าง ๆ ที่สอนรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาในหมวดนี้แทบทุกรายการ ทั้ง ๒ ระดับ ยกเว้นวิชาศึกษา ๓๓๒ กิจกรรมรวมหลักสูตร และดนตรี ๒๕๑ การดนตรีในชั้นประถม ควรให้นักเรียนครูได้เรียนวิชาทั้งสองดังกล่าวควย วิชาศึกษา ๓๓๒ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร อันเป็นการส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้ได้อผลดียิ่งขึ้น

วิชาที่สอนรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาได้หลาย ๆ รายการคือวิชา ศึกษา ๑๓๑ หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ศึกษา ๒๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๑ และศึกษา ๔๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๒ วิชาเหล่านี้มีความสำคัญมาก ถึงแม้จะเป็นวิชาบังคับให้ทุกคนเรียนแล้วก็ตาม แต่ยังเห็นว่าควรจัดเนื้อหา การเรียน การสอนให้สอดคล้องกับรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาให้มากยิ่งขึ้นและเพิ่มการปฏิบัติให้มากขึ้นเช่นกัน

หมวด ค. ทศนคติของครู ปรากฏว่าวิทยาลัยทั้ง ๓ แห่ง มีวิชาที่สอนรายการในหมวดทัศนคติของครูทุกรายการ วิชาที่สอนรายการในหมวดทัศนคติของครูได้หลายรายการคือวิชาศึกษา ๑๓๑ หลักการสอน และการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ศึกษา ๒๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๑ และศึกษา ๔๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๒ เนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับหมวดทัศนคติของครูนี้ส่วนใหญ่ไม่บรรจุหรือกล่าวไว้ในวิชาใดวิชาหนึ่งใน

หลักสูตรทั้ง ป.กศ.สูงและปริญญาตรีมานัก ขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอนแต่ละคนว่าขณะที่สอนวิชาต่าง ๆ นั้น ใครสอนสอดคล้องทัศนคติของครูมากน้อยเพียงใด นักศึกษาจะมีทัศนคติของครูที่ถูกต้องหรือไม่ จึงขึ้นอยู่กับการสอนของอาจารย์ผู้สอนเป็นสำคัญ ฉะนั้นอาจารย์ผู้สอนเมื่อสอนวิชาใด ๆ แล้วควรสอดคล้องทัศนคติที่ดีของครูด้วย

หมวด ง. หน้าที่และงานของครู ปรากฏว่าวิทยาลัยทั้ง ๓ แห่งมีวิชาที่สอนรายการในหมวดหน้าที่และงานของครูทุกรายการ และยังมีอีกหลายวิชาที่สอนในหมวดนี้ แต่ทางวิทยาลัยครูพิบูลสงครามและวิทยาลัยครูลำปางยังไม่ได้เปิดสอนคือ สุข ๑๐๒ สวัสดิศึกษา สุข ๑๐๓ การปฐมพยาบาล และสุข ๑๐๔ สุขภาพสิ่งแวดล้อม ๑ ดังนั้นวิทยาลัยครูทั้งสองควรเปิดสอนวิชาดังกล่าวด้วย

(เปลี่ยนหมวด :)

การสำรวจความมั่นใจเมื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานครูเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา

หมวด ก. ความรู้ของครู โดยเฉลี่ยแล้ว ครูมีความมั่นใจพอควรเกี่ยวกับหมวดนี้ ทั้งก่อนและหลังการอบรมทุกรายการ การที่ครูยังมีความมั่นใจพอควรเหมือนเดิม อาจเป็นเพราะระยะเวลาการอบรมสั้น หรือครูไม่ได้สอนวิชาใด ๆ ที่สอดคล้องกับรายการความรู้ของครู แต่หลังการอบรมแล้วคะแนนเฉลี่ยของครูสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า แสดงว่าการฟังคำบรรยาย การมีส่วนร่วมในกิจกรรม การได้อ่านเอกสารและการมีบรรยายภาคอันส่งเสริมในด้านความรู้ ทำให้คะแนนเฉลี่ยความมั่นใจของครูเกี่ยวกับความรู้ของครูสูงขึ้น จึงกล่าวได้ว่าการอบรมในหมวดนี้ได้ผลดีขึ้น

หมวด ข. ทักษะในการสอนของครู จะเห็นว่าก่อนการอบรมครูมีความมั่นใจพอควรเกี่ยวกับหมวดนี้ทุกรายการ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูไม่ได้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งที่

สนองหรือสอดคล้องกับรายการในหมวดทักษะในการสอนของครู ครูอาจสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง หรืออาจเป็นเพราะครูตอบแบบสำรวจยังไม่เข้าใจในรายการต่าง ๆ ในหมวดนี้คือพอ เช่น ไขคำถามเพื่อให้เกิดผลหลาย ๆ แบบได้ ซึ่งครูอาจจะยังไม่แน่ใจว่าเป็นคำถามประเภทใด จึงทำให้ครูมีความมั่นใจอยู่ในระดับกลาง ๆ แต่คะแนนความมั่นใจของครูหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า จึงกล่าวได้ว่า การอบรมเกี่ยวกับทักษะในการสอนของครูได้ผลดีขึ้น

หมวด ค. ทักษะคติของครู ก่อนการอบรมครูมีความมั่นใจมาก เกี่ยวกับทัศนคติของครูถึง ๑๓ รายการ มั่นใจพอควร ๒๐ รายการ แต่หลังการอบรมครูมีความมั่นใจมาก ๓๒ รายการ และยังมีความมั่นใจพอควรเช่นเดิม ๑ รายการคือ รอบคอบ

การที่ครูมีความมั่นใจพอควรก่อนการอบรม อาจเป็นเพราะครูกิจการรายการนั้นๆ ยากต่อการปฏิบัติ เช่น ตรงต่อเวลา ประหยัด หรือรอบคอบ เป็นต้น ครูอาจคิดว่า การไม่ตรงเวลานั้นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะความตั้งใจ รถโดยสารหรือระยะทางอาจมีส่วนทำให้ไม่ตรงเวลาได้ ในค่านรอบคอบ ครูอาจคิดว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวยากที่ปฏิบัติตามให้มีได้ เป็นต้น หลังการอบรมครูกลับมีความมั่นใจมากถึง ๓๒ รายการ จากรายการทั้งหมด ๓๓ รายการ ถึงแม้จะไม่มีหัวข้ออบรมเกี่ยวกับหมวดนี้โดยตรง แต่ผู้ให้การอบรมได้สอดแทรกด้านทัศนคติไปช่วย จึงทำให้ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความมั่นใจเพิ่มขึ้น

คะแนนเฉลี่ยของความมั่นใจของครูหลังการอบรมเกี่ยวกับหมวดทัศนคติของครูสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และที่ระดับอื่นที่ต่ำกว่า จึงกล่าวได้ว่า การอบรมหัวข้ออื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับทัศนคติของครูโดยตรง แต่ดำเนินการสอนด้านทัศนคติสอดแทรกเข้าไปช่วย จะทำให้ครูมีทัศนคติที่ดีได้เช่นกัน

หมวด ง. หน้าที่และงานของครู โดยเฉลี่ยแล้ว ก่อนการอบรมครูมีความมั่นใจมาก ๔ รายการ คือ ทำบัญชีเรียกชื่อได้ ทำสมุดประจำชั้นและทะเบียนประวัตินักเรียน ทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน และทำรายงานผลการเรียน (ค.๒ก.) การที่ครูมีความ

มั่นใจมาก อาจเป็นเพราะครูได้ปฏิบัติเกี่ยวกับงานเหล่านี้อยู่เสมอ ส่วนรายการที่ครูมั่นใจ
พอควร ก่อนการอบรมแล้วเปลี่ยนเป็นมั่นใจมากหลังการอบรม อาจเป็นเพราะครูได้รับความ
ความรู้เพิ่มเติมจากการฟังคำบรรยาย จากการอ่านเอกสารที่ได้รับ การรู้แหล่งวิทยาการ
จึงทำให้ครูมีความมั่นใจเพิ่มขึ้นเป็นมั่นใจมาก ดังนั้นการอบรมทำให้ครูมีความมั่นใจในหน้าที่
และงานของครูเพิ่มขึ้น

ขอเสนอแนะ

- ๑. ข้อเสนอแนะในการจัดหลักสูตรฝึกหัดครูของสถาบันการฝึกหัดครู
 - ๑.๑ จัดวิชาที่สนองรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของ
ครูประถมศึกษา ที่เป็นวิชาเลือก ให้เป็นวิชาบังคับเรียนเท่าที่จะทำได้
 - ๑.๒ วิชาศึกษา ๑๓๑ หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ
ศึกษา ๒๓๔ ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๑ และศึกษา ๔๓๔
ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ ๒ ซึ่งเป็นวิชาที่สนองรายการขอบเขต
หน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาได้มากกว่า ๕๐ รายการ
จากรายการทั้งหมด ๑๓๑ รายการ จึงนับว่าวิชาทั้ง ๓ มีความสำคัญ
มาก ควรปรับปรุงเนื้อหาให้ครอบคลุมขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐาน
ของครูประถมศึกษาให้มากยิ่งขึ้น
 - ๑.๓ วิชาศึกษา ๓๖๑ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ๑ เป็นวิชา
บังคับในระดับปริญญาตรี ควรให้นักศึกษาระดับ ป.กศ.สูงเรียนเป็น
วิชาเลือกได้ เพราะในระดับ ป.กศ.สูงยังไม่มีวิชาเกี่ยวกับเรื่องนี้
หรือไม่ก็จัดวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการ
ศึกษาขึ้นมาใหม่ และให้เป็นวิชาบังคับในระดับ ป.กศ.สูง

๒. ข้อเสนอแนะต่อวิทยาลัยครู

- ๒.๑ ควรจัดการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ให้ครอบคลุมรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา และเน้นการปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาศึกษา ๑๓๑ ศึกษา ๒๓๔ และศึกษา ๔๓๔
- ๒.๒ ควรจัดศูนย์บริการการศึกษาขึ้นในวิทยาลัยครู เพื่อเป็นศูนย์บริการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้แก่ครูประจำการ เช่น การให้คำแนะนำ การตอบปัญหา และให้ข้อมูลอุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นต้น
- ๒.๓ การสอนวิชาต่าง ๆ ควรสอดแทรกด้านทัศนคติที่ดีของครูให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาครูด้วย
- ๒.๔ ควรจัดอบรมเพื่อเสริมสมรรถภาพทางด้านวิชาการให้แก่ครูประจำการ โดยร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนการศึกษาจังหวัดและส่วนการศึกษาอำเภอ มีการจัดอบรมครูประจำการอย่างสม่ำเสมอให้ทั่วถึงกัน

๓. ข้อเสนอแนะสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

- ๓.๑ ควรจัดงบประมาณสำหรับอบรมครูประจำการให้ทุกปีให้มากและเพียงพอต่อการดำเนินการ
- ๓.๒ ควรเสนอแนะให้หมวดการศึกษาส่วนอำเภอจัดการอบรมครูประจำการเสมอ โดยประสานงานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด วิทยาลัยครูและหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด
- ๓.๓ จัดศูนย์บริการการศึกษาให้เป็นประโยชน์แก่ครูในจังหวัด
- ๓.๔ จัดทำเอกสาร วารสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ครูโดยให้สอดคล้องกับรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา

๔. ข้อเสนอแนะในการอบรมเพื่อเสริมสมรรถภาพให้แก่ครูประถมศึกษา

๔.๑ ควรนำรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา
ต่อไปนี้ ไปอบรมให้ครูประจำการที่มีวุฒิ ป.กศ.สูง, อนุปริญญา
การศึกษา หรือปริญญาตรี คือ

๑. การวิเคราะห์หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

๒. ศิลปการถาม และการฝึกปฏิบัติ

๓. ภาษาไทย การอ่านทำนองเสนาะ คำประพันธ์ร้อยกรองแบบ
ง่าย ๆ

๔. เรื่องความรู้ในหนังสือแบบเรียนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา
และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์

๕. นิเวศน์ศึกษา

๖. เทคนิคการประเมินผลตนเอง

๗. การทดลองทางวิทยาศาสตร์และการสาธิต

๘. เรื่องนารูเกี่ยวกับกฎหมายและการปกครองของไทย

๙. หลักและวิธีการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา

๑๐. ศิลปสำหรับครู แหล่งอุปกรณ์และการใช้ประโยชน์วัสดุพื้นบ้าน
ในการสอนศิลป

๑๑. บทบาทของครูต่อกรณีเทคนิคศึกษานิเทศน์นักเรียนฝึกสอนและการช่วยเหลือ
ครูใหม่

๑๒. การประเมินผลและเครื่องมือวัดผลแบบต่าง ๆ

๑๓. วิธีการวัดผลและการเขียนแบบสอบ

๑๔. การศึกษาคำนวณทางคณิตศาสตร์อย่างถูกต้อง

๑๕. คนตรีสำหรับครู

๑๖. กิจกรรมพิเศษ

รายการทั้งหมดนี้ได้มาจากผลการดำเนินงานตามบทที่ ๓ ของวิทยานิพนธ์นี้

๔.๒ กวรวนำแบบสำรวจความมั่นใจเมื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานครู เกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา ตามภาคผนวก ข. ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ไปสำรวจความมั่นใจของครูที่มีวุฒิทางครูตั้งแต่วุฒิป.ม.ลงมา แล้วนำรายการที่ครูมีความมั่นใจน้อยมาเป็นหัวข้อการอบรม

๔.๓ การจัดอบรมครูประจำการตามขอ ๔.๑ และ ๔.๒ ควรจัดให้ครูประจำการเข้ารับการอบรมอย่างทั่วถึง

๕. ขอเสนอแนะสำหรับครูประจำการ ครูประจำการควรปฏิบัติดังนี้

๕.๑ หมั่นศึกษาหาความรู้ทั้งวิชาสามัญและความรู้ทางวิชาครูเพิ่มเติมอยู่เสมอ ให้ความรู้กว้างขวาง และทันต่อเหตุการณ์เสมอ

๕.๒ ศึกษาหลักการสอน วิธีสอนแบบต่าง ๆ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลดี จะทำให้ครูมีความมั่นใจในการสอน และมีทักษะในการสอนที่ดีได้

๕.๓ ระลึกอยู่เสมอว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และเป็นอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมาก

๕.๔ รู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบหน้าที่ ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องและรวดเร็ว

๕.๕ พยายามที่จะเข้ารับการอบรม เข้าร่วมในการประชุมสัมมนาเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม